

بیانیه جمعی از اقتصاددانان درباره ریشه‌های اقتصادی اعتراض‌های اخیر

چرا التهابات را باید جدی گرفت؟

جمعی از اقتصاددانان ایران ازجمله محمدمهدی بهکیش، حسن درگاهی، محمد طبیبیان، موسی غنی‌نژاد و مسعود نیلی در نامه‌ای سرگشاده به ریشه اقتصادی اعتراض‌های اجتماعی پرداختند.

صفحه ۴

شنبه ۱۶ مهر ۱۴۰۱ • ۱۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۴ • ۸ اکتبر ۲۰۲۲ • سال بیستم • شماره ۴۳۸۸ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

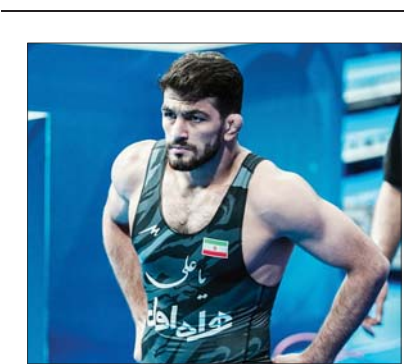
در «شرق» امروز می‌خوانید: بیانیه پزشکی قانونی درباره مرگ مهسا امینی، عزت‌الله ضرغامی خطاب به شهرداری تهران: در تولید غم استادیم و **یادداشت‌هایی از علی اصغر سیدآبادی**، ترانه یلدا، مهدی زارع

رئیس‌جمهور از موافقت رهبر انقلاب برای اصلاح سیاست‌های کلی نظام خبر داد

اجازه اصلاح

آیت‌الله اعرافی: هرگز نفی اشکالات و ضعف‌ها را نمی‌کنم، قطعاً اصلاح برخی رفتارها و برنامه‌ها ضرورت دارد

گزارش تیریک را در صفحه ۲ بخوانید

حسن یزدانی دقیقه‌های ۲۰۰ میلیون تومان؟

۹

یادداشت

آیا عقلای قوم کاری خواهند کرد؟

اگر به یاد داشته باشید، سه سال پیش درست در همین ایام، دو نفر از مسئولان که از قضا ملیس به لباس روحانیت هم هستند، در سخنانی خواستار آن شدند که نیروی انتظامی، فضای جامعه را برای زنانی که به اعتقاد آنان حجاب شرعی را رعایت نمی‌کنند، ناامن کند. همان موقع یادداشتی با عنوان «قانون را رعایت کنیم» در این مورد نوشتیم که درخواست از نهادی که وظیفه‌اش حفظ

امنیت جامعه است برای ایجاد ناامنی، به دلایلی متعدد کاری به‌شدت نسنجیده و خطرناک است، اول آنکه این درخواست غیرقانونی است، دوم اینکه وقتی نمایندگان حاکمیت قانون را به کناری می‌نهند و نیروی انتظامی را به ایجاد ناامنی دعوت می‌کنند، دانسته یا ندانسته، دیگران را هم به زیرپانهادن قانون و ایجاد ناامنی تشویق کرده‌اند و سوم که از همه مهم‌تر است، این است که ایجاد ناامنی یک سویه نمی‌ماند. برای من بسیار عجیب بود که خواستاران ایجاد ناامنی و همچنین حامیان آنان در ساختار قدرت، موضوعی به این سادگی و همچنین خطرناک بودن آن را متوجه نشدند و البته به هشداری هم که داده شد، به‌هیچ‌وجه توجهی نکردند. تنها شاشنی که در این میان برای دو سوی ماجرا وجود داشت، آن بود که آن خواسته چندان مورد توجه قرار نگرفت و خوشبختانه در آن ایام، نیروی انتظامی کشور چیزی بیشتر از آنکه در این ایام در برخورد با بانوان انجام می‌داد در پیش نگرفت. اما این‌پایان کار نبود؛ برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری سال گذشته و یکدست‌شدن حاکمیت، شاهد آن بودیم که زمینه اجرای آن خواسته فراهم و چند ماه پس از استقرار دولت جدید، آن ایده عملیاتی شد. با ورود نیروی انتظامی برای انجام آنچه سه سال پیش از او خواسته شده بود، تعارضات دو سوی ماجرا هم خود را نشان داد و با وجودی که دلسوزان کشور مکرر هشدار دادند چنین رویه‌ای به ایجاد و بروز بحران خواهد انجامید و نویسنده این سطور هم در چندین یادداشت حتی پیش‌بینی کرد که تعارضات اجتماعی در این موضوع با این اتفاقاتی که هر روز در سطح شهرها رخ می‌دهد و بعضی از تصاویر آن به دید عموم می‌رسد، چندان دور نیست، همچنان ناشنیده و نادیده‌گرفتن این هشدارها ادامه یافت تا آنچه وقوع آن کاملاً مشهود بود، رخ داد. اینها را گفتم تا به موضوع اصلی برسم. حال پس از یک سال که از یکدست‌شدن حاکمیت گذشته، به نظر می‌رسد برای همه روشن شده باشد که این یکدستی نه‌تنها منفععی به همراه نداشته، بلکه در همه ابعاد کشور را با مسائلی، چه در داخل و چه در خارج از کشور، روبه‌رو کرده که شواهدی نیز برای بیرون‌رفت از آن دیده نمی‌شود. در داخل کشور، برعکس وعده‌های داده‌شده، نه آن یک میلیون خانه خوری هست، نه یک میلیون شغل، نه کاستن از تورم و نه آن پهنای باند وعده داده‌شده در دوره انتخابات و حالا هم ایجاد و بروز بحرانی اجتماعی.

به دلیل بی‌احتیاطی کارگران از قسمت سقف دچار حریق شد و بر همین اساس دود زیادی آن محدوده را فراگرفت. سخنگوی سازمان آتش‌نشانی شهرداری تهران خاطرنشان کرده است: بلافاصله دو ایستگاه به محل حادثه اعزام شدند و درحال‌حاضر حریق اطفاء شده است. این ساختمان در محل تردد شهروندان قرار ندارد و خوشبختانه هیچ مصدومی بر جای نماند.

ادامه در صفحه ۵

گزارشی از دیدار فرمانده فراجا با مراجع

آیت‌الله جوادی آملی: انتظار این است که جلوی غارت و اختلاس نجومی بعضی از مسئولین گرفته شود

شرق: به مناسبت هفته نیروی انتظامی سردار حسین اشتری، فرمانده فراجا با تتی چند از علما و مراجع دیدار و گفت‌وگو کردند. با توجه به مرگ مهسا امینی و حوادث و اعتراضات پس از آن بدیهی بود که موضوع محوری دیدارهای مذکور به این مسئله اختصاص داشته باشد.

صفحه ۵

سعودی‌ها اهرم فشار نفتی علیه احیای برجام را فعال کردند

سنگ اندازی عربستان

۴

گفت‌وگو با عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس صدای نسل جدید را بشنویم و با آنها گفت‌وگو کنیم

۲

«شرق» وضعیت سالن‌های نمایش در روزهای اخیر را بررسی می‌کند دیگر سرگرمی معنا ندارد

شرق: چراغ‌های خاموش سالن‌های نمایش و بی‌توجهی مخاطب به آنچه این روزها روی صحنه می‌رود، روایت مشترک اهالی تئاتر است. اجرای نیمه‌کاره گروه‌های نمایشی اتفاقی است که بیش از پیش توجه؛برانگیز شده و مدیران سالن‌های نمایش هم همه چیز را به گذر زمان واگذار کرده‌اند. چهارم مهر روابطعمومی تئاتر شهر در اطلاعیه‌ای ضمن قدردانی از تمامی گروه‌های نمایشی مستقر در تئاتر شهر که آثار نمایشی خود را در تالارهای مختلف مجموعه روی صحنه برده‌اند، اعلام کرد بر اساس آنچه در خبر صبح روز دوشنبه چهارم مهر به رسانه‌ها ارسال شد، بنا بر این بود که اجرای عمومی آثار نمایشی در تالارهای اصلی، چهارسو، سایه، قشقایی و کارگاه نمایش تئاتر شهر از روز چهارشنبه ششم مهر پیش‌روی مخاطبان قرار گیرد...

این گزارش را در صفحه ۱۱ بخوانید

آغاز سال تحصیلی روزهای پرتلاهی را در دانشگاه‌های کشور رقم زده است؛ اما حتی پیش از این رویدادها هم دانشگاه‌ها در ایران یکی از مهم‌ترین مراجع به حساب می‌آیندند که سرمشأ تحولات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و علمی شده بودند.

امعمال سیاست‌هایی در دانشگاه‌ها در سال‌های گذشته، موجب شده بود دانشگاه از مرجعیت خود فاصله بگیرد. این سیاست‌ها همه جنبه‌های حیات دانشگاه در اجتماع ایرانی را فراگرفته و تأثیر زیادی در نگرش عمومی به دانشگاه‌ها دارد. پیربیره نیست اگر این روزها به فساد دانشگاهی در ایران اشاره کنیم که از جنبه حیات علمی دانشگاه‌ها تا نقش اجتماعی شان در جامعه را در بر گرفته است. به بهانه اول مهر تلاش کردیم در گفت‌وگو با دکتر مقصود فراستخواه وضعیت علمی دانشگاه‌ها و رواج فساد در دانشگاه را بررسی کنیم. مقصود فراستخواه معتقد است آنچه امروز به‌عنوان «نادرست‌کاری علمی» در دانشگاه‌های ایران رواج دارد، نتیجه سیطره نهاد حکومت بر دانشگاه است. او می‌گوید وقتی تصمیم‌های سیاسی بر دانشگاه‌ها حاکم می‌شود، طبیعی است که دانشگاه نمی‌تواند به ذی‌نفعان اجتماعی پاسخ دهد.

این گفت‌وگو را در صفحه ۶ بخوانید

پیشنهاد تشکیل هیئت برای بررسی حوادث زاهدان

درست از آن استخراج نخواهد شد و مردم و حکومت هر دو ضرر می‌کنند. جرقه وقایع تلخ روز جمعه زاهدان از آنجا زده شده که بیش از یک ماه قبل از آن، در شهرستان جاپهار، شایعه تعرض یک مسئول نیروی انتظامی، به یک دختر بلوچ داغ می‌شود. این خبر فارغ از صحت و سقم آن، بین مردم پخش و به صورت غیررسمی و گوش به گوش، در سراسر استان منتشر شده است. به‌این‌ترتیب، غرور و غیرت ناموسی مردم برانگیخته می‌شود. این در حالی است که انتظار بود از سوی مدیران سیاسی و مسئولان انتظامی استان و شهرستان، ماجرا به سکوت برگزار نشود و در موقع خود اطلاع‌رسانی شفاف از درستی و نادرستی خبر و از نحوه اقدام نیروی انتظامی نسبت به فرد متهم صورت گیرد. اما غافل از آنکه این خبر روح و روان مردم را به هم ریخته بود، قضیه با بی‌تفاوتی برگزار شده است. هم‌زمان با انباشت خشم مردم از این خبر، مرگ مرحومه مهسا امینی فضای کشور را برانگیخته و بستر بروز عکس‌العمل‌ها در استان سیستان‌وبلوچستان را مضاعف کرده بود. هرچند نفس خیر منتشرشده نیز به اندازه کافی و به تهبایی استعداد تحریک افکار عمومی استان را داشته است. بالاخره ابتدا

تظاهرات بعد از نماز جمعه هشتم مهرماه عیدگاه زاهدان و درگیری‌های پس‌ی از آن، با کمال تأسف، منجر به کشته و زخمی‌شدن جمعی از هم‌وطنان شد و آسیب‌های جانی، مالی و حیثیتی به جا گذاشت. هرچند این حوادث از سوی مراجع و رسانه‌های رسمی به‌عنوان برنامه‌ریزی و اقدامات تئوریت‌ها و تجزیه‌طلبان روایت شده، اما این توصیف جامع و کاملی از واقعیت نیست و صورت‌مسئله درست تعریف نشده است؛ چون سهم ضعف تدابیر مدیریتی در جلوگیری از برانگیخته‌شدن خشم مردم و ناتوانی در پیشگیری و مدیریت نرم اعتراضات و از همه مهم‌تر، نحوه تدبیر برای حفظ جان انسان‌ها، حفاظت از اموال و اماکن عمومی و مراقبت از بهانه و سواستفاده عوامل بیگانه دیده نشده است. وقتی صورت‌مسئله دقیق تعریف نشود، راه‌حل

آتش سوزی در ۲ نقطه در تهران

روز گذشته تصویر دو آتش‌سوزی در فضای مجازی منتشر شد؛ یکی به ساختمانی در پارک ارم مربوط بود و دیگری در پخش زنده بازی فوتبال استقلال و فولاد در ورزشگاه آزادی، نشان از انتشار دود غلیظ در اطراف ورزشگاه می‌داد که به یک مکان نزدیک در شرقی ورزشگاه مربوط می‌شد.

درباره آتش سوزی پارک ارم، به نقل از مهر، جلال ملکی،

ادامه در صفحه ۵

ادامه در صفحه ۵